

WYBRALIŚMY WOLNOŚĆ

 Dom
Spotkań
z Historią

 Instytucja kultury
miasta stołecznego
Warszawy

Olga Jaszczyńska

4 CZERWCA 1989
35. ROCZNICA
WYBORÓW

6.12 Narodowy spis powszechny: Polska liczy 37 769 tys. mieszkańców, 61,2 proc. z nich żyje w miastach.

18.12

W Warszawie, w podziemiach kościoła Miłosierdzia Bożego przy ul. Żytniej grono intelektualistów, artystów i działaczy opozycji oraz nadal nielegalnej „Solidarności”, służące radą i pomocą Lechowi Wałęsie od 1987 roku (tzw. sześćdziesiątka – od liczby tworzących je pierwotnie osób), przekształca się w Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Lechu Wałęsie. Sekretarzem Komitetu zostaje Henryk Wujec. Komitet podzielony na kilkanaście komisji organizuje przygotowania do rozmów z władzami PRL. Hasło rozmów Okrągłego Stołu pada ze strony władz po sierpniowych strajkach 1988, lecz długo nie może dojechać się konkretyzacji.

31.12

Inflacja na koniec roku osiąga 61 procent.

1.01

Zniesienie reglamentacji benzyny, węgla i talonów na samochody (nadal obowiązują kartki na mięso i jego przetwory). Zniesienie obowiązku zwracania przez obywateli paszportu milicji po powrocie z podróży zagranicznej.

4.01

W Katowicach odbywa się największa od lat demonstracja uliczna, zorganizowana przez studentów. Główne żądanie – ponownej legalizacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS) – będzie podnoszone wielokrotnie na innych tego typu manifestacjach młodego pokolenia wiosną tego roku.

16-18.01

Dokończenie rozpoczętego w poprzednim miesiącu posiedzenia plenarnego KC PZPR. Liderzy partii – I sekretarz KC PZPR gen. Wojciech Jaruzelski, gen. Czesław Kiszczak, prezes Rady Ministrów Mieczysław F. Rakowski i gen. Florian Siwicki – groźbą swej dymisji wymuszają na KC zgodę na ponowną legalizację Solidarności.

27.01

W willi rządowej w Magdalence pod Warszawą odbywa się kluczowe spotkanie przedstawicieli władz i Komitetu Obywatelskiego – z udziałem m.in. Wałęsy i Kiszczaka. Ustala się termin rozpoczęcia obrad Okrągłego Stołu i liczebność stron.

6.02

Pałac Namiestnikowski (Urząd Rady Ministrów) w Warszawie, godz. 14.23: rozpoczęcie plenarnych obrad Okrągłego Stołu władzy i opozycji.

15.02

Sejm przywraca święto 11 Listopada.

17.02

Demonstracje studenckie w Białymstoku, Gdańsku, Krakowie, Poznaniu i Warszawie.

19.02

W podziemiach kościoła św. Klemensa przy ul. Karolkowej w Warszawie delegaci struktur związkowych i opozycyjnych tworzą tymczasowy zarząd regionu „Solidarność” Mazowsze ze Zbigniewem Bujakiem jako przewodniczącym.

21.02

Wiec Konfederacji Polski Niepodległej i studentów w Krakowie m.in. w obronie uwięzionego w Czechostowacji pisarza Václava Havla.

24.02

Sejm uchwała ustawę, dającą możliwość przejęcia elementów majątku państwowych przedsiębiorstw w użytkowanie przez dzierżawę, wynajem lub wniesienie jako aport do spółki. Zaczynają powstawać tzw. spółki nomenklaturowe z udziałem ludzi z aparatu państwowego i partyjnego.

8.03

Demonstracje w miastach akademickich. Główne żądanie – ponownej legalizacji NZS.

15.03

Legalizacja obrotu dewizami. Pojawiają się pierwsze kantory wymiany walut.

1.04

Podwyżka cen energii elektrycznej i paliw, która nastąpiła po podwyżkach cen węgla, produktów mleczarskich, tłuszczów roślinnych, mięsa, biletów komunikacji publicznej.

1.04

W Sali Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego obraduje Niezależne Forum Kultury, gromadzące uczestników i twórców drugiego obiegu i opozycji, zorganizowane przez komisję kultury Komitetu Obywatelskiego.

5.04

Zamykające Okrągły Stół plenarne posiedzenie stron pod przewodnictwem historyka prof. Aleksandra Gieysztor. W obradach uczestniczyły łącznie 452 osoby, w tym 230 z Solidarności. W ramach porozumienia politycznego ustalono ponowną rejestrację Solidarności i przeprowadzenie półrocznych wyborów do Sejmu w szczególnym kontraktowym, jednorazowym trybie: 65 proc. mandatów (299) przypaść miało koalicji PZPR, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego oraz związanym z nią stowarzyszeniom o profilu chrześcijańskim, 35 proc. (161) mandatów miało podlegać wolnej grze wyborczej. Wybory do Senatu mają być całkowicie wolne. Nowoutworzony urząd prezydenta Polski ma być obsadzany przez Sejm i Senat na sześcioletnią kadencję. Zgodzono się co do konieczności zmian rynkowych w gospodarce (ograniczonych poprzez mechanizm indeksacji, tj. skorelowanych z wysokością inflacji automatycznych podwyżek emerytur i ptac). W wielu kwestiach szczegółowych dotyczących służby zdrowia, kultury, samorządu terytorialnego nie osiągnięto zgody i podpisano protokoły rozbieżności.

7.04

Zmiany w konstytucji, wprowadzające zapisy ustaleń Okrągłego Stołu. Istniejący od kilku lat urząd rzecznika praw obywatelskich został także wzmocniony poprzez wpisanie go do konstytucji. Przyjęcie liberalnej ustawy – prawa o stowarzyszeniach.

13.04

Rada Państwa wyznacza datę wyborów do Sejmu i Senatu na 4 i 18 czerwca (dwie tury). W pierwszym terminie wyborów postami lub senatorami zostają ci kandydaci, którzy uzyskają w swoim okręgu wyborczym ponad 50 proc. oddanych głosów ważnych. Jeśli pierwsze głosowanie nie przyniesie rozstrzygnięcia, przeprowadza się wybory w drugim terminie, ograniczając listę kandydatów do dwóch na każdy nieobsadzony mandat poselski i senatorski. Wyborca oddaje głos zgodnie z dotychczas obowiązującymi w PRL zasadami – skreślając na karcie wyborczej niechcianych kandydatów.

17.04

Ponowna rejestracja NSZZ „Solidarność”.

19-22.04

Delegacja Solidarności z wizytą we Włoszech, spotkanie Jana Pawła II z Lechem Wałęsą – czytelny znak poparcia dla kierunku przemian nad Wisłą.

20.04

Ponowna rejestracja NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.

28.04

Pierwszy półgodzinny program Solidarności nadany na falach Polskiego Radia.

29.04

Kandydaci na postów i senatorów z ramienia Solidarności spotykają się w Gdańsku z Lechem Wałęsą i każdy z nich (poza Piotrem Baumgartem) zostaje z nim uwieczniony na fotografii, która trafia na plakaty wyborcze. Lech Wałęsa nie kandyduje ani do Sejmu, ani do Senatu.

1.05

Święto Pracy, liczne niezależne manifestacje na ulicach polskich miast (pochód Solidarności w Warszawie gromadzi ok. 100 tys. ludzi). Manifestacja w Gdańsku z udziałem przeciwników Wałęsy Andrzeja Gwiazdy i Anny Walentynowicz zaatakowana przez Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO).

1.05

W Modenie we Włoszech polskie zawodniczki (Dorota Idzi, Iwona Dąbrowska, Barbara Kotowska) zdobywają drużynowo złoto na pierwszych mistrzostwach Europy w pięcioboju nowoczesnym oraz medale indywidualne.

8.05

Ukazuje się pierwszy numer „Gazety Wyborczej”, organu Solidarności. Redaktorem naczelnym został Adam Michnik. Wewnątrz prezentacja kandydatów komitetów obywatelskich do parlamentu. Trzon redakcji stanowi zespół wydający do kwietnia 1989 podziemny „Tygodnik Mazowsze”.

9.05

Program 1 TVP emituje pierwszy materiał wyborczy Solidarności.

9.05

Lider Pomarańczowej Alternatywy Waldemar Fydrych „Major”, kandydat „twierdzy Wrocław na prezydenta PRL”, organizuje happening pod hasłem „Major kontra Generał”.

10.05

Parlament Europejski w Strasburgu przyznaje Lechowi Wałęsie nagrodę w dziedzinie praw człowieka.

17.05

Sejm uchwała ustawę regulującą status prawny Kościoła katolickiego w Polsce, który do tej pory jako taki był pozbawiony osobowości prawnej. Kościół może legalnie posiadać swe czasopisma, drukarnie, stacje radiowe i telewizyjne, odzyskiwać zabrane przez władze Polski Ludowej majątki.

19.05

Wybory na trzeźwo: rozporządzenie rządu PRL o czasowym zakazie sprzedaży napojów o zawartości powyżej 4,5 proc. alkoholu we wszystkich lokalach gastronomicznych i sklepach detalicznych w dniach 3–4 i 17–18 czerwca (tj. w dni wyborów i od godz. 18.00 w dni je poprzedzające).

23.05

Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśnia, że można skreślać na krzyż całą tzw. listę krajową, czyli wszystkie nazwiska hurtem. Lista krajowa zawiera 35 nazwisk kandydatów koalicji rządowej, którzy muszą zdobyć przynajmniej 50 proc. wszystkich oddanych w całym kraju głosów, czyli w praktyce kilka milionów.

24.05

Protesty studentów i załóg niektórych zakładów pracy na skutek odrzucenia 23 maja przez sąd w Warszawie wniosku o rejestrację NZS. Apogeum akcji to koniec maja, gdy strajki obejmują kilkadziesiąt uczelni wyższych.

30.05

Powstaje Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, grupujące twórców związanych z opozycją demokratyczną (istnieje nadal Związek Literatów Polskich). Prezesem SPP zostaje Jan Józef Szczepański. Akces zgłaszają twórcy żyjący poza Polską jak noblista Czesław Miłosz i Stanisław Barańczak.

2.06

Ukazuje się znowu, zlikwidowany w stanie wojennym, „Tygodnik Solidarność”. Redaktorem naczelnym ponownie zostaje Tadeusz Mazowiecki.

4.06

Odbywa się I tura wyborów do Sejmu i Senatu, przy frekwencji 62 proc., niskiej jak na standardy PRL, wysokiej na tle późniejszych wyborów w III RP. Solidarność wystawiła tyle kandydatur, ile miała przydzielonych mandatów, podczas gdy koalicja rządowa w imię pluralizmu wysunęła o wiele więcej kandydatur niż mandatów, co doprowadziło do rozproszenia głosów. Solidarność obsadza w I turze 160 z 161 możliwych do zdobycia mandatów w Sejmie i 92 ze 100 w senacie, czyli niemal wszystkie przydzielone jej w kontrakcie. Strona rządowa w I turze zdobywa w okręgach wyborczych jedynie trzy mandaty (!) i przegrywa nawet w placówkach dyplomatycznych i na zagranicznych budowach oraz w jednostkach wojskowych. Z listy krajowej, na której koalicja rządowa wystawiła 35 kandydatur, w tym prominentnych polityków jak Rakowski, wchodzi do Sejmu tylko dwie osoby. Ordynacja wyborcza nie przewiduje II tury dla tej listy. Niedopełnienie Sejmu o 33 mandaty rodzi problem prawny liczebności izby niższej (według konstytucji: 460 postów). Samodzielnie do wyborów idą m.in. – bez sukcesu – Konfederacja Polski Niepodległej Leszka Moczulskiego (rejestruje 22 kandydatów) oraz nowo założona Unia Polityki Realnej Janusza Korwin-Mikkego. Spośród licznych innych kandydatów niezależnych wymienić należy Henryka Stokłosę, który zdobywa mandat w senacie.

17.06

Krajowa Komisja Wykonawcza, czyli najwyższe władze NSZZ „Solidarność”, podejmuje decyzję o zakończeniu działalności regionalnych komitetów obywatelskich, które organizowały kampanię wyborczą „drużyny Wałęsy”. Decyzja nie zostaje wykonana, coraz bardziej różnicujące się politycznie komitety działają dalej dążąc do zmian politycznych i społecznych na poziomie lokalnym.

18.06

II tura wyborów. Na mocy zmienionej ad hoc ordynacji przy 25 proc. frekwencji obsadzone zostają 33 mandaty z listy krajowej (ale do wyborów stają już nowi kandydaci, nie ci, którzy przepadli w I turze), do Sejmu wchodzi też pozostali kandydaci koalicji rządowej. Solidarność zdobywa brakujący mandat w Sejmie oraz podnosi liczbę swoich mandatów w Senacie z 92 do 99.

12.06

Legalizacja rozwiązanego w stanie wojennym Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Prezesostwo obejmuje ponownie Stefan Bratkowski, honorowym zaś prezesem zostaje Jerzy Turowicz.

30.06

Manifestacja radykalnych grup i organizacji antykomunistycznych w Warszawie pod hasłem „Jaruzelski musi odejść!” próbuje mimo kontrakcji ZOMO dotrzeć pod gmach KC PZPR (udział biorą m.in. Federacja Młodzieży Walczącej, Międzyzakładowy Robotniczy Komitet „Solidarności”, Solidarność Walcząca).

3.07

Redaktor naczelny „Gazety Wyborczej” Adam Michnik formułuje oficjalnie propozycję polityczną pod adresem PZPR w artykule pod tytułem Wasz prezydent, nasz premier. Tadeusz Mazowiecki odnosi się do niej krytycznie.

3.07

Pochód KPN pod Sejmem, rozpędzony przez ZOMO. Główne żądanie – odejście gen. Jaruzelskiego.

4.07

Pierwsze posiedzenie nowowybranego parlamentu. Parlamentarzyści Solidarności grupują się w Obywatelskim Klubie Parlamentarnym (OKP) z Bronisławem Geremekiem jako przewodniczącym i Andrzejem Wielowieyskim jako pierwszym zastępcą. Marszałkiem Sejmu zostaje Mikołaj Kozakiewicz (ZSL), Senatu – Andrzej Stelmachowski. Powołanie Trybunału Stanu, który zajmować się będzie nadużyciami ludzi władzy.

9-11.07

Wizyta prezydenta USA George’a Busha w Polsce – wyraźne wsparcie USA dla kierunku przemian w kraju. Prezydent namawia przewodniczącego Rady Państwa PRL Jaruzelskiego do objęcia fotela prezydenta, co prawdopodobnie ostatecznie przetłumuje opory generała.

17.07

Wznowienie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Stolicą Apostolską i PRL.

19.07

Przewodniczący Rady Państwa PRL i I sekretarz KC PZPR gen. Jaruzelski zostaje wybrany przez Zgromadzenie Narodowe prezydentem PRL najniższą możliwą większością głosów (był jedynym kandydatem, o większości wybierającej zdecydował zaledwie jeden głos).

- 25.07** W Sejmie spotykają się prezydent Jaruzelski i przewodniczący Wałęsa, ten ostatni oświadcza, że Solidarność nie tworząc rządu pozostanie w opozycji.
- 29.07** Z funkcji I sekretarza KC PZPR ustępuje prezydent Jaruzelski, zastępuje go premier Mieczysław F. Rakowski.
- 1.08** Urynkowanie cen żywności, uzgodnione przy Okrągłym Stole, czyli drastyczne ograniczenie dotowania produktów żywnościowych z budżetu państwa. Wydrukowane na sierpień kupony towarowe (kartki) na mięso stają się pamiątką swoich czasów. Ceny idą szybko w górę (tzw. galopująca inflacja), wartość złotego spada, dolara zaś skokowo rośnie. Żywność znika błyskawicznie ze sklepów, rolnicy wstrzymują się z dostawami do punktów skupów.
- 2.08** Sejm powierza misję tworzenia nowego rządu gen. Kiszczakowi i powołuje nadzwyczajną komisję do spraw zbadania działalności MSW po 13 grudnia 1981, a w szczególności niewyjaśnionych dotąd przypadków śmierci 122 osób. Na jej czele staje Jan Maria Rokita z OKP.
- 7.08** Lech Wałęsa określa monopol władzy PZPR jako główną przyczynę kryzysu państwa i występuje z inicjatywą koalicji OKP, ZSL i SD. Negocjacje z dawnymi satelitami PZPR podejmują Lech i Jarostaw Kaczyńscy.
- 16.08** Sejm uchwała oświadczenie potępiające interwencję wojsk państw – stron Układu Warszawskiego w Czechosłowacji przed 21 laty.
- 17.08** Wałęsa składa prezydentowi Jaruzelskiemu propozycję utworzenia rządu koalicji OKP, ZSL i SD. Gen. Kiszczak składa dymisję.
- 19.08** Prezydent Jaruzelski desygnuje Tadeusza Mazowieckiego na premiera.
- 24.08** Sejm powołuje Mazowieckiego na urząd premiera i powierza mu misję tworzenia Rady Ministrów. To pierwszy niekomunistyczny szef rządu w bloku wschodnim.
- 7.09** Rozwiązanie ZOMO, używanych do tłumienia demonstracji ulicznych.
- 12.09** Sejm powołuje rząd koalicji OKP – ZSL – SD premiera Mazowieckiego (żaden z postów nie głosuje przeciw). Zgodnie z zawartymi ustaleniami generałowie Kiszczak i Siwicki nadal kierują swoimi resortami (odpowiednio MSW i MON). Na 23 członków Rady Ministrów przedstawicielom dawnej koalicji przypadło 11 tek (po 4 dla PZPR i ZSL, 3 dla SD). Reszta ministrów jest związana z Solidarnością lub bezpartyjna. Ministrem finansów i wicepremierem zostaje Leszek Balcerowicz, ministrem pracy i polityki socjalnej Jacek Kuroń, ministrem edukacji narodowej Henryk Samsonowicz. Rząd Mazowieckiego i on sam cieszą się ogromnym poparciem społecznym, ucieleśnią nadzieje Polaków na wyjście z katastrofalnej sytuacji gospodarczej (400 proc. inflacja latem 1989).

22.09 Sądowa rejestracja NZS.

24.09 Andrzej Drawicz obejmuje fotel przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji.

1.10 Z Polski wyrusza specjalny pociąg z 809 obywatelami Niemieckiej Republiki Demokratycznej – uciekinierami, którzy okupowali ambasadę RFN w Warszawie. Władze NRD obiecały im swobodny przejazd do upragnionego celu – Niemiec Zachodnich. Obywatele NRD masowo opuszczają swój kraj przez państwa trzecie, w tym przez PRL.

6.10 Lech Wałęsa bez konsultacji z premierem Mazowieckim mianuje redaktorem naczelnym „Tygodnika Solidarność” Jarostawa Kaczyńskiego.

10.10 Rząd Mazowieckiego przedstawia zarys „planu Balcerowicza” – wyjścia z kryzysu gospodarczego i opanowania hiperinflacji. Przewiduje on redukcję subwencji państwowych dla przedsiębiorstw i in spe ich prywatyzację, oszczędności budżetowe, także w dziedzinie kultury.

20.10 Prokurator generalny PRL zwraca się do prokuratora generalnego ZSRR o wszczęcie śledztwa w sprawie zamordowania więźniów – polskich oficerów z Katynia, Ostaszkowa i Starobielska (1940) oraz moskiewskiego Procesu Szesnastu (przywódców polskiego państwa podziemnego, 1945).

24.10 Pod szczytem Lhotse w Himalajach ginie Jerzy Kukuczka, wspinacz światowej klasy, który jako drugi człowiek zdobył wszystkie ośmiotysięczniki.

28.10 Powstaje partia Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe z Wiesławem Chrzanowskim na czele.

31.10 Andrzej Łapicki, wybrany w czerwcu senatorem Solidarności, zostaje prezesem Związku Artystów Scen Polskich.

9-14.11 Kilkundniowa wizyta kanclerza RFN Helmuta Kohla w Polsce, przerwana powrotem kanclerza do kraju spowodowanym upadkiem muru berlińskiego (10 listopada) i otwarciem granic między NRD i RFN. Podczas mszy świętej w Krzyżowej na Dolnym Śląsku premier Mazowiecki i kanclerz Kohl w symboliczny sposób obejmują się na znak pokoju (12 listopada).

10-11.11 Wizyta Lecha Wałęsy we Francji, gdzie jest przyjmowany z honorami należnymi głowie państwa.

15.11 Podczas swej wizyty w USA Wałęsa, jako trzeci cudzoziemiec w historii przemawia do potężnych izb Kongresu. Wystąpienie jest przerywane oklaskami.

16-17.11

W Warszawie przy aplauzie zgromadzonych ludzi odbywa się demontaż pomnika współtwórcy państwa bolszewickiego – Feliksa Dzierżyńskiego. Plac wraca do swojej poprzedniej nazwy – plac Bankowy.

22.11

Miss Polonia Agnieszka Kręglicka zdobywa w Hong-Kongu tytuł Miss World.

23.11

Sejm rozwiązuje Ochotniczą Rezerwę Milicji Obywatelskiej (ORMO), narzędzie militaryzacji społeczeństwa.

24.11

Premier Mazowiecki składa wizytę w ZSRR i spotyka się z przywódcą partii radzieckiej Michaiłem Gorbaczowem. Elementem wizyty jest złożenie kwiatów na grobach katyńskich i oddanie hołdu pomordowanym Polakom (strona radziecka uzna odpowiedzialność za tę zbrodnię w kwietniu 1990).

26.11

Nuncjusz apostolski abp. Józef Kowalczyk obejmuje placówkę dyplomatyczną w Warszawie.

26.11

Film Macieja Dejcera 300 mil do nieba o dramatycznej ucieczce dwóch braci z PRL do Danii (na kanwie autentycznych wydarzeń z 1985 roku) zdobywa we Francji nagrodę europejską „Feliksa” dla najlepszego filmu młodego twórcy.

7.12

Sejm ogłasza amnestię dla więźniów; wyroki śmierci (nie wykonuje się ich od 1988 roku) zamienia się na 25 lat więzienia.

17-27.12

Sejm pracuje nad pakietem ustaw umożliwiających wprowadzenie planu Balcerowicza, zwanego potem terapią szokową. Od 1 stycznia przedsiębiorstwa państwowe mają działać na zasadach samodzielności finansowej, rozpoczyna się komercjalizacja banków, znosi się państwowy monopol handlu zagranicznego, preferencyjne kredyty dla sektora państwowego, tworzy się podstawy rynku pracy, tj. określa warunki zwolnień grupowych i przygotowuje do zjawiska bezrobocia.

20.12

Uchwalenie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, która ma odtąd stać na straży niezawisłości sędziowskiej.

29.12

Sejm wprowadza poprawki do konstytucji zmieniające nazwę państwa na (już nie PRL a Rzeczpospolita Polska) i zapisy o klasowym charakterze ustroju. Usunięto artykuł o przewodniej roli PZPR, sankcjonujący widoczną od września utratę pozycji partii, i o sojuszu Polski z ZSRR. Później, w lutym 1990, orzeł w godle państwowym odzyskuje koronę.

31.12

Stopa inflacji na koniec roku 1989 osiąga 640 procent.

29.01

Ostatni zjazd PZPR, rozpoczęty 27 stycznia, kończy się jej rozpadem, za kontynuatorkę „reformatorskiego” nurtu w PZPR i spadkobierczynię jej majątku uznaje się Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej z Aleksandrem Kwaśniewskim jako przewodniczącym i Leszkiem Millerem jako sekretarzem generalnym.

30.01

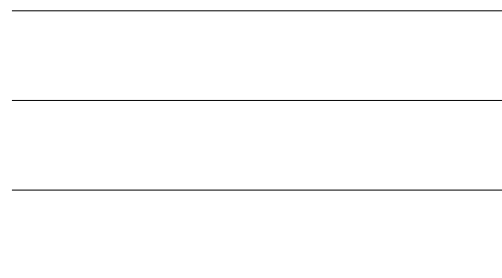
Premier Mazowiecki w Strasburgu składa wniosek o przyjęcie Rzeczypospolitej Polskiej do Rady Europy, najstarszej organizacji stawiającej sobie za cel integrację kontynentu w duchu demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka.

27.05

Wolne wybory samorządowe do zarządów 2383 gmin w całej Polsce (w miejsce zniesionych rad narodowych) przy niskiej frekwencji 42 proc., będącej sygnałem zniechęcenia ludzi do polityki i podziałów w tonie obozu solidarnościowego.

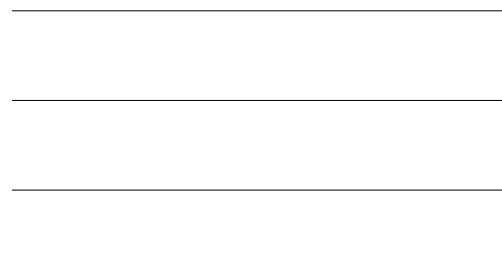

Inauguracja obrad Okrągłego Stotu. Warszawa, 6 lutego 1989.
Fot. Krzysztof Miller / Agencja Wyborcza

Mazowsze, czerwiec 1989.
Fot. Chris Niedenthal

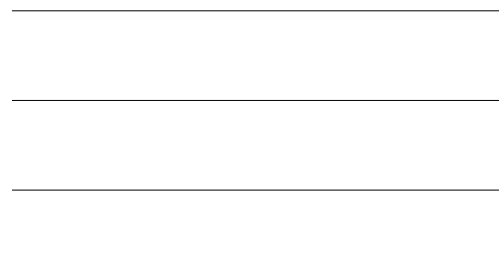

Amerykański wokalista Stevie Wonder (pierwszy z prawej) podczas spontanicznego występu w kawiarni „Niespodzianka” z liderami opozycji Jackiem Kuroniem (pierwszy z lewej) i Janem Lityńskim (drugi z lewej). Zaśpiewali wtedy wspólnie piosenkę *I just called to say I love you*. Wonder dawał drugi głos dla Kuronia i Lityńskiego, ponieważ kontrakt zabraniał mu jakichkolwiek publicznych występów poza wcześniej zaplanowanymi. Był to wyraz wsparcia dla polskiej opozycji przed czerwcowymi wyborami parlamentarnymi.

Warszawa, 27 maja 1989.

Fot. Krzysztof Miller/Agencja Wyborcza

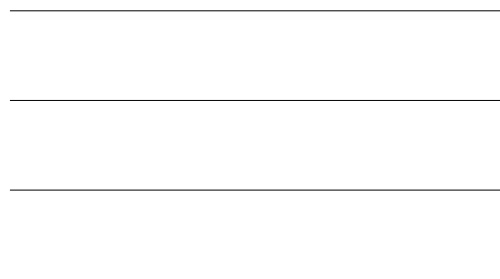

Mazowsze, 4 czerwca 1989.
Fot. Chris Niedenthal

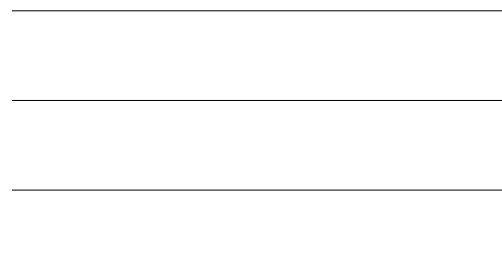

Siedziba warszawskiego sztabu wyborczego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w kawiarni Niespodzianka. Wywieszanie wyników wyborów do Sejmu. Warszawa, plac Konstytucji, 5 czerwca 1989.
Fot. Chris Niedenthal

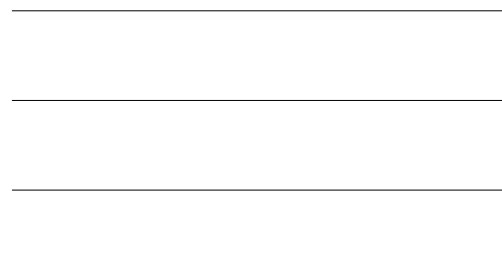

Kampania wyborcza Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. Wizyta
Lecha Wałęsy pod Ractawicami. 12 maja 1989.
Fot. Krzysztof Miller / Agencja Wyborcza

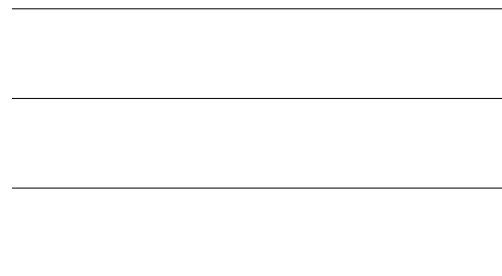

Rozbiórka pomnika Feliksa Dzierżyńskiego,
współtwórcy państwa bolszewickiego,
na placu jego imienia (dziś plac Bankowy).
Warszawa, 16 listopada 1989.
Fot. Krzysztof Miller / Agencja Wyborcza

Tadeusz Mazowiecki po powołaniu jego rządu przez Sejm.
Warszawa, 12 września 1989.
Fot. Chris Niedenthal

**Koncepcja, wybór fotografii, podpisy:
Katarzyna Puchalska**

**Kalendarium:
Bartosz Kaliski**

**Projekt graficzny i skład:
Katarzyna Godyń-Skoczylas | grafo-mania**

**Projekt graficzny plakatu obchodów:
Ola Jasionowska**

**Copyright © Dom Spotkań z Historią
Photos © Chris Niedenthal
Photos © Krzysztof Miller / Agencja Wyborcza**

**Dom Spotkań z Historią
Instytucja kultury m.st. Warszawy
ul. Karowa 20
www.dsh.waw.pl**

**druk:
Drukarnia FABER Print**

4 CZERWCA 1989
35. ROCZNICA
WYBORÓW